

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3544/2022
11.05.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислав Манић, адвокат из ..., против туженог Дом здравља Панчево из Панчева, чији је пуномоћник Александра Смилевски, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5026/21 од 29.04.2022. године, у седници већа одржаној дана 11.05.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5026/21 од 29.04.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви тужиоца и туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 257/20 од 23.08.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је основни тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу за период од јуна 2017. године до маја 2020. године, исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог obroка и по основу неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишег одмора, појединачне месечно одређене износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом изреке. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.310,65 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5026/21 од 29.04.2022. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени

да тужиоцу за период од јуна 2017. године до маја 2020. године, исплати по основу неисплаћених трошкова за исхрану у току рада – топлог obroка и на име неисплаћених трошкова регреса за коришћење годишњег одмора, појединачно одређене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, ближе одређене овим ставом. Ставом другим изреке, преиначено је решење о парничним трошковима садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и одбијен захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 108.310,65 динара, а обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 13.315,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 41.260,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а указивање на битну повреду одредаба парничног поступка из тачке 12. наведеног члана, као и на повреде поступка из члана 374. став 1. у вези члана 355. став 5. и 396. став 3. ЗПП, не представља разлог због кога ревизија, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, може да се изјави.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог на радном месту ... у РЈ ДЗХП – Служба ... до децембра 2020. године. Тужени је здравствена установа јавног карактера, основана на територији Републике Србије. Зараду тужиоца за обављени рад и време проведено на раду тужени је утврђивао тако што је основицу за обрачун и исплату коју утврђује Влада Републике Србије множио са коефицијентом 13,57% и на тако утврђену зараду додао 0,4% на бруто зараду за сваку навршену годину радног стажа. У спорном периоду тужени није организовао исхрану у току рада, а у обрачунским листама није исказивао део зараде који се односи на накнаду исхране у току рада и трошкова за регрес за коришћење годишњег одмора. Након престанка важења Општег колективног уговора, закључен је Посебан колективни уговор за здравствене установе чији је оснивач Република Србија који је престао да важи 31.12.2014. године и којим није било уговорено право запослених на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, као ни касније закључним Посебним колективним уговорима за здравствене установе важећим у утуженом периоду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца сматрајући да му припада право на накнаду трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у висини месечне накнаде, сходно параметрима из раније важећег Општег колективног уговора. У околностима

када Посебни колективни уговори не садрже конкретну регулативу која утврђује висину ових накнада, нити их уопште прописује као право запослених, првостепени суд је оценио да се примењују општи прописи о раду, и то члан 118. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду тако што је одбио тужбени захтев тужиоца за исплату наведених накнада, закључујући да је тужиоцу исплаћена плата према коефицијенту утврђеном у складу са одредбама Закона о платама у државним органима и јавним службама, а у којем су садржане и наведене накнаде, те да околност да висина трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора није вредносно исказана, не представља разлог због којег запослени може са успехом да тражи исплату ових трошкова.

Неосновано се ревизијом указује да се наведени закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о раду, прописано је да се његове одредбе примењују и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није друкчије одређено. С обзиром да је тужени јавна служба, то се по оцени Врховног касационог суда на зараде и друга примања запослених код туженог примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама ("Службени гласник РС" бр. 34/01, са новелама).

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 21/16 и др.) одредбом члана 1, између осталог прописано је да се овим законом уређује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у јавним службама који се финансирају из буџета Републике, Аутономне покрајне и јединице локалне самоуправе, а чланом 4. став 2. наведеног закона, прописано је да коефицијент за обрачун плате садржи додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Имајући у виду утврђено чињенично стање, а у контексту наведених одредби закона, Врховни суд налази да је тужиоцу износ накнаде за исхрану у току рада и регреса садржан у коефицијенту према коме је тужиоцу исплаћивана плата, у складу са чланом 4. Закона о платама у државним органима и јавним службама, због чега нема право на накнаду коју потражује постављеним тужбеним захтевом, обрачунатом према параметрима из Општег колективног уговора из 2008. године („Службени гласник РС“ бр. 50/08 и 104/08, Анекс 1. и 2.), а како је то правилно закључио и другостепени суд.

Супротно наводима ревизије, правилан је закључак другостепеног суда да се не може прихватити став првостепеног суда о методологији обрачуна тражених накнада. Наиме, није спорно да се из коефицијента основне плате за тужиоца од 13,57% у исплатним листама не види који проценат или номинални износ представљају наведене накнаде, али сама та чињеница не ствара основ за њихову исплату, на начин како је то првостепени суд утврдио, нити подразумева да део тужиочевог коефицијента поуздано не садржи предметне трошкове.

Из наведених разлога, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Тужилац није успео у ревизијском поступку због чега му не припадају трошкови тог поступка, а захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка за састав одговора на ревизију је одбијен, јер ови трошкови нису били нужни и неопходни за доношење одлуке о ревизији, па је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**